

DHOMA E POSAÇME E
GJYKATËS SUPREME TË
KOSOVËS PËR ÇËSHITJE QË
LIDHEN ME AGJENCINË
KOSOVARE TË
MIRËBESIMIT

SPECIAL CHAMBER OF THE
SUPREME COURT OF KOSOVO
ON KOSOVO TRUST AGENCY
RELATED MATTERS

POSEBNA KOMORA
VRHOVNOG SUDA
KOSOVA ZA PITANJA
KOJA SE ODNOSE NA
KOSOVSKU
POVERENIÇKU AGENCIJU

ASC-09-0004

U parnici

██████████, Štimlje
kojeg zastupa ██████████, advokat iz Prištine
protiv

tužilac/

1. žalilac

1. DP „██████████“, Štimlje

tuženih

2. Kosovske povereničke agencije (KPA),

koju zastupa UNMIK

3. Kosovske agencije za privatizaciju (KAP),

Ilir Konushevci 8, Priština

2. žalioca

4. Poreske uprave Kosova (PUK)

Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku povereničku agenciju (PKVS) u sastavu Torsten Frank Koschinka, predsedavajući sudija, Tapio Vanamo i Mr.sc. Sahit Sylejmani, sudije, postupajući po žalbi tužioca i trećetužene na rešenje PKVS od 26. februara 2009. godine, SCC-08-0005, nakon većanja održanih 8. decembra 2010. godine, donosi sledeće:

REŠENJE

1. Odbija se kao neosnovana tužiočeva žalba na rešenje PKVS od 26. februara 2009. godine, SCC-08-0005.

- 2. Odbija se kao nedopušten dopunski predlog za „vraćanje novca i obavezivanje tuženog da plati naknadu za štetu i gubitak profita“.**
- 3. Žalba trećetužene odbija se kao nedopuštena.**
- 4. Potvrđuje se presuda PKVS od 9. juna 2009. godine, SCC-08-0005.**
- 5. Povodom žalbe, briše se tačka 5 rešenja Sudskog veća od 9. juna 2009. godine, SCC-08-0005.**
- 6. Tužilac je obavezan da Posebnoj komori plati sudske takse u iznosu od 505,50 evra.**

Činjenice i istorijat postupka:

Tužilac je 10. januara 2008. godine podneo tužbu za poništaj ugovora o kupoprodaji katastarske parcele 302 u Petroviću, prema kojem je prvotuženi ugovorna strana. Pored toga, zahtevao je da budu priznato njegovo pravo svojine na toj parceli i da mu bude dozvoljen upis tog prava u katastarski operat. Tužilac je istakao da je katastarsku parcelu 302/2 površine 80 ari kupio na zakonit način i da je ispunio sve zakonske obaveze. Takođe je naveo da je na osnovu uverenja o kupoprodaji, PUK prodala deo katastarske parcele 302/2, površine 80 ari za iznos od 85.100,00 (osamdeset pet hiljada sto) evra, od kojeg je 68.198,90 (šezdeset osam hiljada sto devedeset osam) evra i devedeset centi uplaćeno na račun KPA br. 1000500559002298, a 16.392,10 (šesnaest hiljada tristo devedeset dva) evra i deset centi uplaćeno na račun PUK. Tvrdio je da je njegovo pravo svojine zasnovano na rešenju o javnoj prodaji zemljišne parcele od strane PUK i činjenici da je ispunio svoje obaveze. Pored toga, tvrdio je da je imovinu stekao na osnovu Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima 6/80, *Službeni list SFRJ*, član 20. Izjavio je da je podneo zahtev za upis zemljišne parcele na njegovo ime na osnovu napred navedenog rešenja PUK u Upravi za

III

geodetske poslove i katastar opštine Štimlje i platio potrebne administrativne takse, ali da je bio sprečen da izvrši upis svojih prava.

Sudsko veće PKVS je, svojim rešenjima različitih datuma, dodalo drugotuženu, trećetuženu i četvrtotuženu stranu tužbi. Razlog za to je dat samo u vezi s PUK, uz tvrdnju da je njeno uključenje u parnicu neophodno za potpuno presuđivanje u predmetu.

Pored toga, tužilac je 20. novembra 2008. godine zahtevao da PKVS odredi privremenu meru kako bi zabranila tuženima (DP i KPA) da preuzmu bilo koju radnju u cilju prodavanja ili bilo koje promene prava svojine na katastarskoj parceli o kojoj je ovde reč.

Svojim rešenjem od 26. februara 2009. godine Sudsko veće usvojilo je traženu privremenu meru.

U toku prvostepenog postupka postalo je očigledno da PUK nije u parnici zaplenila od prvotuženog katastarsku parcelu o kojoj je reč, već drugu katastarsku parcelu, naime katastarsku parcelu 37/4 prema posedovnom listu 42 u Štimlju. Za tu parcelu je i objavljeno da je predmet javne aukcije održane 6. marta 2007. godine, u kojoj je tužilac proglašen za najboljeg ponuđača. Nije bilo moguće da bude dalje pojašnjeno zašto je PUK 25. aprila 2007. godine izdala tužiocu uverenje o kupoprodaji u kojem je navedeno da je on kupio katastarsku parcelu 302 u Petroviću, za koju se takođe smatralo da je imovina prvotuženog.

Dana 9. juna 2009. godine Sudsko veće PKVS izdalo je presudu kojom je tužiočeva tužba odbijena kao neosnovana, a privremena mera odobrena 26. februara 2009. godine je povučena.

Veće je presudu zasnovalo na pravnom argumentu da niko ne može da prenese na nekog drugog veća prava nego što ih i sam ima, prenos prava svojine na nezaplenjenoj katastarskoj parceli 302 u Petroviću s PUK na tužioca nije propisno izvršen.

Žalba trećetužene na rešenje Sudskog veća od 26. februara 2009. godine

Dana 25. marta 2009. godine trećetužena je izjavila žalbu na rešenje PKVS od 26. februara 2009. godine, kojom je zahtevala povlačenje privremene mere.

Tužiočeva žalba na presudu PKVS od 9. juna 2009. godine

Dana 10. decembra 2009. godine tužilac je izjavio žalbu na presudu Sudskog veća od 9. juna 2009. godine zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Tužilac zahteva da presuda bude ukinuta i predmet vraćen prvom stepenu na ponovno suđenje i donošenje novog rešenja; ili, alternativno, da pobijano rešenje bude preinačeno i tužiočeva tužba bude usvojena kao osnovana kad je reč o katastarskoj parceli 302 u Petroviću; ili, alternativno, da se tuženi obaveže da vrati novac i plati naknadu za pretrpljenu štetu i izgubljen profit, uključujući i sve parnične troškove i troškove ovog žalbenog postupka. Tužilac ne predočava bilo kakve nove činjenice i ne osporava činjenice koje je navelo Sudsko veće, već samo osporava prvostepeno rešenje tvrdnjom da stanje nije pravilno ocenjeno.

Obrazloženje:**1. Žalba trećetužene:**

Žalba trećetužene na rešenje PKVS od 26. februara 2009. godine je nedopuštena i shodno tome je morala da bude odbijena.

Pošto je u međuvremenu Sudsko veće rešenjem od 9. juna 2009. godine povuklo osporenu privremenu meru, više ne preostaje bilo kakva pravna osnova za trećetuženu, koja bi mogla da bude osnova njene žalbe. Nedostatak osnove čini žalbu nedopuštenom.

Povodom žalbe, Žalbeno veće bi želelo da pojasni sledeće: Žalbenom veću nije jasno zašto su drugotužena, trećetužena i četvrtotužena pozvane u parnicu i dodate ex officio kao tužene strane. U tom obimu, mora da bude navedeno da je

samo „uključivanje“ druge strane kao tužene, a da pri tom tužilac (tužioc) nije proširio (nisu proširili) tužbu kako bi te tužene strane bile uključene, u opštem smislu bez bilo kakvog pravnog značaja, kao i bez bilo kakvog uticaja na „stranu“ koja je pozvana u parnicu (uporediti ASC-09-0029, ASC-09-0035, ASC-10-0022 et al.). Jedno od osnovnih načela parničnog postupka je (bar u kontinentalnom evropskom kontekstu) da je isključivo pravo tužioca da odluči protiv koga želi da pokrene postupak, a ne suda. Izuzev uzimanja u obzir tog načela, privremena mera koju je Pretresno veće odredilo a zatim povuklo u smislu pasivne legitimacije odnosila se na pogrešne tužene strane, pošto samo vlasnik (navodni vlasnik) parcele može da pokrene bilo kakve promene svojinskog statusa te parcele. Drugotužena i trećetužena su mogle da postupaju samo kao zastupnice prvotuženog, što znači da bi bilo sasvim dovoljno da bude izdata privremena mera s datim sadržajem samo protiv prvotuženog. Zahtev za izdavanje takve mere protiv drugotužene i trećetužene bi morao da bude odbijen kao neosnovan zbog nedostatka pasivne legitimacije napred navedenih tuženih strana.

Pošto strane koje je Sudsko veće ipak „pozvalo u parnicu“, koje su obavezane izdatom privremenom merom, u stvari jesu strane bar u žalbenom postupku, u tu svrhu zadržale su status strana pred Žalbenim većem.

2. Tužiočeva žalba:

Tužiočeva žalba u vezi s glavnim predlogom je dopuštena, ali neosnovana (a). Kad je reč o dopunskom predlogu žalba je nedopuštena (b). Presuda PKVS od 9. juna 2009. godine, SCC-08-0005, mora da bude potvrđena.

a. Tužilac ne može da zahteva pravo svojine na parceli 302 u Petroviću. Shodno tome, PUK je bila u pravu kad je ukinula kupoprodajni ugovor s tužiocem, pošto sama PUK nije bila u pravnom položaju da proda parcelu tužiocu. Prema članu 28-30 Zakona o poreskoj upravi i postupcima koji je proglašen Uredbom UNMIK-a 2005/17, PUK je dozvoljeno da proda imovinu koju je zaplenila od poreskog dužnika kako bi prikupila novac koji dužnik duguje PUK. Kako je Sudsko veće pravilno istaklo, primenjujući ne samo sam zakon već i primenjujući zakon u svetlu opšteg načela da niko ne može da prenese pravo koje on sam nema (*nemo*

plus iuris ad alienum transferre quam ipse haberet) – uz očigledno, ali u predmetu o kojem je ovde reč ne i dato, izuzeće prodaja bona fide, za koje je, u slučajevima prenosa nepokretnosti, potrebna bona fide pretpostavka u formi prodavca koji je upisan kao vlasnik/držalac – PUK nije mogla uz obavezujuću snagu da prenese pravo svojine na katastarskoj parceli o kojoj je ovde reč, pošto ne samo da je pre toga nije zaplenila, već je nije ni ponudila na aukciji. Prema tome, kupoprodajni ugovor kojeg je PUK ukinula bio je ništav i nevažeći ex principio.

PUK je zaplenila katastarske parcele 37 i 318/1 prema posedovnom listu 42, u Štimlju, površine 9.53.62 ha kako bi obezbedila poresko dugovanje DP u iznosu od 16.392 evra, shodno članovima 28 i 30 Zakona br. 2004/48 o poreskoj upravi i postupcima. Održana je javna aukcija za prodaju katastarske parcele 37. Međutim, PUK je pogrešno izdala uverenje prema kojem je tužiocu prodana katastarska parcela 302 DP-a u Petroviću, koju, kako je već istaknuto, PUK nikad nije zaplenila niti prodala na javnoj aukciji.

Niti je Sudsko veće moralo, niti Žalbeno veće mora da odluči o pitanju koje je samo po sebi očigledno a koje proizilazi iz neosporenih činjenica, da li je tužilac u stvari kupio putem javne aukcije parcelu koja je ponuđena na aukciji i da li on ima pravo da traži utvđenje prava svojine – ili, preciznije, da pokrene tužbu protiv PUK za prenos prava svojine na njega – kad je reč o zemljišnoj parceli 37/4 prema posedovnom listu 42 u Štimlju.

b. Kad je reč o alternativnom zahtevu tužioca, za „vraćanje novca, kao i obavezivanje tuženog da plati naknadu za štetu i gubitak profita“, to mora da bude shvaćeno kao dopunski predlog u slučaju da njegov glavni predlog bude odbijen. Kao takav, nedopušten je prema članovima 61.4 i 60.4 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6.

Žalbeno veće tumači – iz njegove veoma nejasne formulacije – zahtev tužioca za „vraćanje novca, kao i obavezivanje tuženog da plati naknadu za štetu i gubitak profita“ kao predlog da se prvotuženi i četvrtotužena obavežu da mu isplate kupoprodajnu cenu i plate dodatnu – ne dalje preciznije naznačenu u smislu vrste i iznosa – štetu. Preinačenje sopstevene tužbe od tužbe za priznanje prava svojine u redovni postupak za isplatu (kako god neprecizno navedenog načina)

podrazumeva preinačenje predmeta postupka. Prema članu 60.4 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, pošto tužilac nije tražio vraćanje kupoprodajne cene ili dodelu štete u postupku pred Sudskim većem, on ne može da bude saslušan sa svojom „novom“ tužbom u postupku pred Žalbenim većem. Prema tome, njegov dopunski predlog je morao da bude uzet kao nedopuštena žalba.

3. Uputstva za izjavljivanje žalbe (tačka 5 izreke pobijanog rešenja):

Tačka 5 izreke ožalbenog rešenja mora da bude izostavljena ex officio, pošto uputstva za izjavljivanje žalbe citiranjem zakona, bez bilo kakvog slobodnog sudijskog uverenja, nisu odluke koje mogu da budu date u izreci. To zaključivanje može da bude dato u obrazloženju ili – radije – da samo bude priloženo uz rešenje, ali ne može da bude njegov deo (ASC-09-0108 et al.).

4. Troškovi

Prema analogiji s članom 12 stav 1 Zakona o sudskim taksama (*Službeni list Socijalističke Autonomne Pokrajine Kosovo*, 3. oktobar 1987. godine), Kosovska agencija za privatizaciju oslobođena je od plaćanja sudskih taksa (ASC-09-0020 et al.).

Prema članu 11 Uredbe UNMIK-a 2008/4 i članu 66 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, Sudsko veće mora da odluči o raspodeli troškova u postupcima u prvom stepenu a Žalbeno veće – prilikom konačnog presuđivanja u predmetu – o raspodeli troškova postupka u oba stepena.

Na osnovu člana 57.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, Posebna komora izdala je Dodatni poslovnik u vezi sa sudskim taksama, prema kojem se sudske takse u oba stepena sastoje s jedne strane od takse za dostavljanje podnes(a)ka, a s druge strane, od takse za izdavanje (jednog ili više) rešenja.

VIII

Kad je reč o žalbenom postupku: iznos takse za izjavljivanje žalbe regulisan članom 10.11 Administrativnog naređenja Kosovskog pravosudnog veća br. 2008/2 o ujednačenju sudskih taksa („ADJ“) je 30 (trideset) evra.

Članom 10.12 ADJ utvrđeno je da za rešenja zasnovana na vrednosti predmeta, taksa mora da bude plaćena prema taksenoj tarifi iz člana 10.1. To važi i za rešenja u drugom stepenu (član 10.23 ADJ poziva se na članove 10.12 do 10.18 ADJ). Prema tome, član 10.12 u vezi s članom 10.23 obuhvata rešenja u drugom stepenu zasnovana na vrednosti predmeta.

Prema članu 10.1 u vezi s članovima 10.12 i 10.23, sudska taksa za rešenje o vrednosti predmeta iznad 10.001 evra, iznosi 50 evra + 0,5% do maksimalnog iznosa od 500 evra.

U predmetu o kojem je ovde reč, vrednost žalbe je 85.100 evra. Sudska taksa za rešenje u drugom stepenu se prema tome utvrđuje u iznosu od 475.50 evra.

Ukupno, za postupak važe sledeće sudske takse:

Taksena tarifa prema 10.11 (izjavljivanje žalbe)	30 evra
Taksena tarifa prema članu 10.12 u vezi s članom 10.23 i 10.1 (rešenje u drugom stepenu)	475,50 evra
Ukupno	505,50 evra

Ove sudske takse snosi tužilac.

Žalbeno veće PKVS u predmetu ASC-09-0004, dana 8. decembra 2010. godine:

Torsten Frank Koschinka, predsedavajući sudija
EULEX

Tapio Vanamo, sudija
EULEX

Mr.sc. Sahit Sylejmani, sudija

Tobias Lapke, upisničar
EULEX